

GD varkensdierenarts dr. Peter van der Wolf

Afrikaanse varkenspest

“We hoeven geen varkenshouder ervan te overtuigen dat alertheid rondom varkenspest altijd nodig is. Zonder paniek te willen zaaien, houden wij bij de monitoring momenteel de **Afrikaanse varkenspest** nauwlettend in de gaten. Het virus zorgt in Rusland voor onrust. Het wist zich duizenden kilometers te verplaatsen vanuit het gebied in de Kaukasus (tegen West-Azië aan) naar de omgeving van Sint Petersburg. Het heeft nu dus toegeslagen bij de grens met Finland. Dat is toch **dicht in de buurt van Europa** en daarom zijn we extra op onze hoede. Wanneer het zich nog een keer duizenden kilometers verplaatst, is het bij ons in de regio. We weten met de blauwtongbesmetting dat virussen soms verraderlijke sprongen kunnen maken.

Via de OIE en het Animal Disease Notification System krijgen we de informatie binnen hoe het virus zich verder ontwikkelt en verspreidt. Deze **internationaal werkende organisaties** zijn het verzamelpunt voor officiële meldingen van Veewetziekten. Daarnaast is er nog ProMed, zodat we verschillende bronnen raadplegen en informatie combineren.

De Afrikaanse varkenspest is een **heel ander virus** dan de klassieke varkenspest. De ziekteverschijnselen zijn wel gelijk. Klinisch lijken ze op elkaar, vandaar ook dezelfde

naam. De Afrikaanse variant is eigenlijk **nog infectieuzer** en de uitval is hoog, met bloedingen en hoge koorts. Qua beeld is het dus gelijk. De Afrikaanse varkenspest komt, zoals de naam al doet vermoeden, uit Afrika. Daar komt het voor bij **wrattenzwijnen**, die er zo op zijn aangepast dat ze er zelf weinig last van hebben. Het is zo'n ziekte waar ze nooit vanaf komen, die altijd sluimerend aanwezig is en zo weer ergens de kop op kan steken.

Bij de gedachte aan varkenspest doemen allerlei scenario's op met ruiming, want dat is ook de strategie bij Afrikaanse varkenspest. **Enten** ertegen is **onmogelijk**, want het is een te complex virus. Richting maatschappij is dat lastig uit te leggen. Die gelooft eigenlijk niet dat er geen entstof is. Dat is in haar beleving onmogelijk. Maar het is er niet en het komt er voorlopig ook niet. Dat zijn wel zaken die we moeten uitleggen mocht het weer zover komen.

De verspreiding van varkenspest gaat vooral via **transport**.

Via vuile vrachtwagens wordt het van het éne naar het andere bedrijf meegenomen. Accepteer dan ook geen vuile vrachtwagens en al helemaal geen dieren van onbekende herkomst.

Ook swill is een besmettingsbron. Dan hebben we het niet over CCM of aardappelstoomschillen, maar menselijke etenresten die gevoerd worden aan varkens. Het klinkt misschien vergezocht, omdat **swill** niet gevoerd mag worden aan varkens, maar via een broodje exotische ham of afval van restaurants kunnen ziekten worden overgebracht. De laatste varkenspestuitbraak in Duitsland, in 2006, is ook via swillvoeding ontstaan. Een stuk wild zwijn uit de diepvries is toen aan varkens gevoerd, met alle gevolgen van dien. Dat wilde zwijn was afkomstig uit Oost-Europa en na een diepvriesopruimactie in de varkenstrog terecht gekomen. Het ging toen rakelings aan Nederland voorbij. Ook nu zal het wel aan onze deur voorbij gaan, maar een gewaarschuwd mens telt voor twee en dus blijven wij het op de voet volgen.”



GD-Veekijker

Met haar monitoringswerkzaamheden waakt de GD over diergezondheid in Nederland. Onder andere via de GD-Veekijker, waar vragen van dierenartsen over bijzondere gevallen binnenkomen. Naast de helpdeskfunctie is GD-Veekijker hét centrale verzamelpunt voor alles rondom diergezondheid. Deze rubriek verhaalt over bijzondere gevallen, speciaal onderzoek en opvallende resultaten die het werk van de monitoring oplevert. Deze actuele informatie draagt bij aan een gezonde varkenshouderij.

